

UTRIKESUTSKOTTETS BETÄNKANDE 3/2004 rd

Regeringens proposition om godkännande av Europa-Medelhavsavtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Demokratiska folkrepubliken Algeriet, å andra sidan, samt med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 5 februari 2004 en proposition om godkännande av Europa-Medelhavsavtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Demokratiska folkrepubliken Algeriet, å andra sidan, samt med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstift-

ningen (RP 174/2003 rd) till utrikesutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- utrikesråd Heikki Hannikainen, utrikesministeriet.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner Europa-Medelhavsavtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Demokratiska folkrepubliken Algeriet, å andra sidan. Avtalet undertecknades i Valencia den 22 april 2002. Avtalet är ett s.k. blandat avtal, vilket betyder att bestämmelserna i det hör till dels medlemsstaternas, dels gemenskapens kompetens.

Avtalet bygger på ett Europa-Medelhavspartnerskap som upprättades genom förklaringen i Barcelona 1995 mellan Europeiska gemenskapen, dess medlemsstater och tolv partner i Me-

delhavsområdet (Algeriet, Cypern, Egypten, Israel, Jordanien, Libanon, Malta, Marocko, Syrien, Tunisien och Turkiet samt den palestinska förvaltningen). Partnerskapet har som mål att bidra till fred och säkerhet i området och att utveckla handeln och de ekonomiska relationerna mellan parterna. Genom avtalet inleds en regelbunden politisk, ekonomisk och samhällelig dialog mellan avtalsparterna.

Avtalet träder i kraft den första dagen i den andra månaden efter den dag då parterna underrettat varandra om att deras respektive godkännandeförfaranden är avslutade. Då avtalet träder

i kraft ersätter det samarbetsavtalet mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Algeriet samt avtalet mellan Europeiska kol- och stålgemenskapens medlemsländer och Algeriet, undertecknade i Alger den 26 april 1976. I propo-

sitionen ingår ett förslag till lag om godkännande av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen. Lagen avses träda i kraft samtidigt med avtalet.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Europeiska unionen har aktiverat sin Medelhavspolitik under den tid Finland varit med i unionen. Den s.k. Barcelonaprocessen, som inleddes 1995, har lett till att unionens och dess medlemsstaters samarbete med Medelhavsländerna inte bara gäller ekonomiskt samarbete utan också politiska och säkerhetspolitiska frågor samt sociala, kulturella och mänskliga frågor.

I och med den allmänna utvecklingen inom säkerhetspolitiken som skett på senaste tid har Medelhavsområdet blivit viktigare för unionen i politiskt hänseende. Också säkerheten i Europa påverkas i högsta grad av stabilitet i Medelhavsområdet. I likhet med regeringen anser utrikesutskottet att Medelhavsområdet har fått större betydelse för Finland i och med vårt medlemskap i unionen.

Unionen har genom Europa-Medelhavsavtalen gått in för att intensifiera den politiska dialogen och bredda samarbetet med Medelhavsländerna. För detta samarbete får Medelhavsländerna genom programmet MEDA sammanlagt 5,35 miljarder euro i gåvobistånd åren 2000—2006. Dessutom har Europeiska investeringsbanken avsatt 7,4 miljarder euro i lånekapital för länderna kring Medelhavet. I Europa-Medelhavsavtalet med Algeriet ingår målet att upprätta ett frihandelsområde mellan parterna i fråga under en övergångsperiod på 12 år i linje med Världshandelsorganisationen WTO:s regler.

Denna storskaliga satsning från EU:s sida att dels säkra en fredlig utveckling, dels främja en positiv ekonomisk och social utveckling i Me-

delhavsområdet är enligt utrikesutskottets mening helt på sin plats. Samarbetsområdena i Europa-Medelhavsavtalen uppvisar en sådan bredd att de tillåter en allsidig utveckling av samarbetet alla parter till förmån.

Utskottet omfattar unionens ambition att utnyttja det aktuella avtalsenliga samarbetet för att lugna ner den av inbördes oroligheter och våld präglade politiska situationen i Algeriet. Det är viktigt att unionen hjälper Algeriet att bli en rättsstat och en fungerande marknadsekonomi, anser utskottet.

EU och dess medlemsstater är Algeriets överlägset största handelspartner. Av propositionen framgår att handelsrelationerna mellan Finland och Algeriet ger vårt land ett rejält överskott. Importen från Algeriet är mycket blygsam. Finland hade före EU-medlemskapet inget bilateralt handelsavtal med Algeriet.

Förslag till beslut

På grundval av det ovanstående föreslår utrikesutskottet

att riksdagen godkänner det i Valencia den 22 april 2002 ingångna Europa-Medelhavsavtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Demokratiska folkrepubliken Algeriet, å andra sidan, till de delar avtalet omfattas av Finlands behörighet och

att lagförslaget godkänns utan ändringar.

Helsingfors den 27 februari 2004

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Liisa Jaakonsaari /sd
vordf. Mari Kiviniemi /cent
medl. Ulla Anttila /gröna
Anneli Jäätteenmäki /cent
Antero Kekkonen /sd
Kimmo Kiljunen /sd
Eero Lankia /cent
Henrik Lax /sv

Suvi Lindén /saml
Petri Neittaanmäki /cent
Kalevi Olin /sd
Maija Perho /saml
Suvi-Anne Siimes /vänst
Hannu Takkula /cent
Jari Vilén /saml
Ben Zyskowicz /saml.

Sekreterare var

utskottsråd Antti-Juha Pelttari.